

ОДБИЈАЊЕ ВРАЋАЊА НА РАДНО МЕСТО И ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА

Одбијање понуде послодавца да се врати на радно место у КиМ после 1999. године не може представљати разлог за престанак радног односа тужиоцу.

Из образложења:

"Решењем тужене (Управа за одбрану Републике Србије) од 16.03.2006. године тужиоцу (запосленом на радном месту радника Министарства одбране) у Одсеку за одбрану у Д. престаје радни однос без његове сагласности као вишку запосленог због престанка потребе за његовим радом услед организационих промена са 10.5.2006. године; раднику се утврђује отказни рок од 16.3.2006. до 10.5.2006. године у ком периоду ће користити годишњи одмор; рачуноводствени центар ће раднику исплатити једнократну отпремнину у висини 12 бруто плата које је остварио за претходни месец у укупном износу од 304.468,32 динара најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа; радник има право да се у року од 30 дана пријави Националној социјалној служби. У образложењу решења је наведено да је 3.2.2006. године усвојен Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места који се односи на управу на одбрану и њиме су „утврђени услови за распоређивање на систематизована радна места“ (образложење не садржи конкретизацију услова за распоређивање). У току поступка је даље утврђено да је тужилац у току 1999. године (повлачење оружаних снага са КиМ-а) са ранијег радног места у Одсеку за одбрану у Д. без решења о распоређивању фактички премештен у Одсек за одбрану Општине М, те да је на тим пословима радио све до одлуке о престанку радног односа. Привременим Правилником од 25.4.2005. године укинута је Центар за одбрану у Приштини. Из увода решења о престанку радног односа произилази да је разлог за престанак радног односа, примена Закона о основама система државне управе и о Савезном извршном већу и Савезним органима управе („Службени лист СФРЈ“ 23/78...) и правила из Закона о раду (чл. 158. и 160). Тужиоцу је понуђено да се са породицом пресели (врати) на КиМ и да у некој од територија – општина на Косову заснује радни однос, што је он одбио.

Код таквог чињеничног стања, првостепени суд сматра да је решење о престанку незаконито јер тужена није донела одлуку о распоређивању тужиоца после укидања органа по ранијем Савезном закону, а није решила његов радно-правни статус ни по Закону о радним односима у државним органима.

Супротно, другостепени суд сматра да је доношење решења о распоређивању без значаја зато што је тужилац фактички радио у Центру за одбрану у М, и да је правилно примењен члан 393. став 1. Закона о основама система државне управе...у погледу решавања радно-правног статуса тужиоца. По становишту другостепеног суда на страни тужиоца постоји пропуст што није регулисан његов радно-правни статус јер је одбио понуду да се врати на КиМ.

Становиште о законитости престанка радног односа које је утврдио другостепени суд по одржаној главној расправи није правилно.

Наиме, услов за престанак радног односа по ранијем цитираном закону (чл. 393. став 1, 394. и 398) је доношење решења о радно-правном статусу (распоређени или нераспоређени).

У конкретном случају радни статус тужиоца после повлачења са КиМ-а није уређен у складу са законом, јер никакво решење није донето. Приликом престанка радног односа није примењен ни Закон о радним односима у државним органима који је у време доношења тог решења био на снази јер такође није донето решење о нераспоређивању. Нераспоређени радници по члану 66. тог Закона имају иста права и обавезе као и запослени за чијим је радом престала потреба.

У условима угрожености живота због опште познатих догађаја на КиМ-у после 1999. године одбијање понуде за враћање у исто или друго место због специфичности посла који је тужилац обављао не може се сматрати неоправданим да би за последицу имало престанак радног односа".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 473/2015 од 21.1.2016. године, утврђена на седници Грађанског одељења 31.5.2016. године)